

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyitlér“ rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közölhetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Csik-Somlyón:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyitlerek stb. mindkét szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Szeszadó-törvényjavaslat és a székely érdek.

Csik-Somlyó, 1884. márcz 9.

Letárgyaltatott a szeszadóról szóló törvényjavaslat; megtörtént e kérdésben úgy általános, mint specialis szempontból a végleges elhatározás.

Az általános tárgyalásnál a székely képviselők, valamint az ellenzék némely nem székely emberei, nagy harcot vertek a székelység érdekében, mi-ből teljesen azt reményeltük, nemcsak politikai pártharc, nemcsak a kormány megbuktatása leend a főczél, hanem az egyéni érdeket feláldozva, sokkal többet és mélyebben foglalkoznak a székelység specialis érdekével: a kisüstök 1868-ban már biztosított jogának fenntartása és tovább fejlesztésének kérdésével, mint a mennyit valóban felmutattak.

Az egészről azon szomorú tapasztalatra jutottunk, hogy a székely-kérdés: a kisüstök kérdése, — kivétel nélkül — existentialis kérdéssé fajult.

Képviselőink — különösen az általános vita alatt — a kisüstök védelmére keltek; de sem ellenzéki, sem pedig szabadelvű képviselőnek nem jutott eszébe, hogy a kisüstök kérdését miként lehessen a legtapintatosabban megoldani.

Az ellenzékiek, bárha látszólag a székely nép érdekét tartották szem előtt, nem annyira a kisüstökért, a népnek ebben alapuló és épen ezért lelkesítő jogáért harcoltak, mint épen a népjog czímének felhasználásáért a végre, hogy a kormány megbuktatására ezáltal is befolyjanak.

A szabadelvűpárti képviselők az általános vita alkalmával szintén hangzottak a kisüstök fontosságát; de a részletes vitánál, különösen a szavazásnál, országos politikát csináltak a kérdésből.

Pedig ha a t. háznak, különösen pedig székely képviselőinknek, valóban szíven fektött volna a székely népnek a kisüstökben rejlő érdeke: nem kellett volna ezen specialis érdeket a törvényjavaslat megbuktatására szolgáló ok gyanánt tekinteni; nem kellett volna a szabadelvű képviselőknak úgy nézni, mint a törvényjavaslat egyik részét; hanem sorakozniok kellett volna a székelyföldi képviselőknak úgy, mint a székelység barátainak, a végre, hogy a szeszadótörvény ezen részére, mely csak novellaként szerepel, külön szavazást eszközöljenek.

Teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy ha képviselőink — érteve különösen a székelyföldi képviselőket — nem pártoskodnak, hanem szabad-

elvű úgy, mint ellenzéki, főként azt tekintve, hogy választóinak érdeke forog kérdésben: a t. ház minden rendű, rangú és bármely párthoz tartozó képviselőire tudnak oly hatást gyakorolni, hogy a mi specialis gazdasági érdekeinket a maguk értékükben fogják fel és gyámoltatják.

Sajnosan kell azonban tapasztalunk, hogy mi voltaképpen a politikai kupeczek köpenyei vagyunk és nem tárgy, melynek boldogítását czéloznánk.

Elismeréssel adózunk mindazon képviselő uraknak, kik érdekünket fel-szólalásra méltónak ítélték; de semmi áron sem dicsérhetjük azon pártos viszsza-vonást, mit specialis érdekünk fenntartása alkalmával tanúsítottak. Egyetértéssel a legcsekélyebb dolgok nagyokká lesznek, egyenlenség a legnagyobbakat is tönkre silányítja. Kérjük ezt érdekünkben minden részről szem előtt tartani!

Szerecsen.

Országgyűlési szemle.

A szeszadóról szóló javaslat általános tárgyalása szerdán véget ért s a ház többsége élénk vita után azt elfogadta a részletes tárgyalás alapján.

Az első szónok Gaál Jenő volt; csaknem egy órán át tartó beszédében fejtegette a kérdésre vonatkozó nézeteit. Nem fogadja el általánosságban a javaslatot.

Utána Ugron Ákos szólalt fel, kinek beszédét alább közöljük.

A következő szónok Orbán Balázs volt. Részletesen kifejti a törvényjavaslatnak hátrányait. Melegen védelmezi a székelyeket s törvénytíprásnak mondja azt, hogy megvonatik tőlük a világos törvény által biztosított kedvezmény. Végül kijelenti, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot, hanem csatlakozik a Györffy Gyula által beadott határozati javaslatához.

Wieland Arthur azt mondja, hogy nézete szerint a javaslat a szeszpar, de különösen a mezőgazdasági adóknak meg nem felel s miután megfelelő módosításokra reménye nincs, a javaslatot nem fogadja el.

Máriássy Aladár nem tagadja, hogy a törvényjavaslat tartalmaz sok jót, vannak hasznos intézkedései. Azonban egészben véve a javaslatot nem tartja elfogadhatónak, mert a mezőgazdasági szeszfőzdek tulajdonosaira nézve a kellő kedvezményt nem biztosítja.

A következő szónok Lázár Mihály volt. Csak röviden szólta a kérdéshez. Nem helyesli a javaslatnak a székelységet érdeklő intézkedését. Felhívja Jókait, mint székelyföldi képviselőt, szólaljon fel a nép érdekében. Az előtte szóló képviselőknél a székelyföldi kisüstökre vonatkozó indítványát pártolja és ismételve kéri a képviselőházt, hogy a székely nemzetnek ezt a kedvezményt adja meg.

Utána Bochkor Károly emelt szót. Polemizál az ellenzéknek székely tagjaival, s kijelenti, hogy bir elég erkölcsi bátorság-

gal bevallani, hogy teljességgel nem szelmeles a törvényjavaslatba; nem látja abban a Székelyföld érdekeit megvédve úgy, a mint azt ohajtották volna. Kérdi: miben van ennek az oka? Azt mondja, hogy a Székelyföldről és Erdélyből történelmi nevet viselő emberek s mások, kik a közéletben állásokat foglaltak el, — tisztelet a kivételeknek — nem állottak ki a versenyt többi kollegáikkal.

Thaly Kálmán: Mikó Imre kiállotta a versenyt. (Felkiáltások: A többi is!)

Bochkor Károly: A közvélemény disztigálva lett Erdély iránt; szóval minden, a mi Erdellyel kapcsolatban volt, bizonyos odiositással bírt. És mi történt azután? Kik jöhettek fel mint képviselők Erdélyből? Többnyire ifjak és kezdők jóakarattal, törekvéssel; de nincs köztük olyan, a ki a közéletben tért vihathatott volna ki, magának és szavának kellő sulya lenne a törvényhozásban. Mint mondja, nem lelkesül a törvényjavaslatért, s daczára ennek, elfogadja azt, csupán azért, mert irtózik a szélső ellenzék politikájától.

A beszédet követő zaj lecsendesülése után Ugron Gábor személyes kérdésben szólalt fel s felelt Bochkornak, személyére vonatkozó szavaira. Továbbá Bochkornak azon állítására, hogy mily silányan voltak képviselve 1867- és 68-ban a házban az erdélyi részek, kijelenti, hogy megrovását köszönettel fogadja, mert ugyanakkor megrott oly férfiakat, mint Mikó Imre, Bánffy János, Teleky Domokos, Bethlen János, Dózsa Elek és itt a miniszter maga br. Kemény Gábor. Hogy az ezeket ért megrovás sorába esik, szóló ezt csak büszkeségnek tartja. De beszélt Bochkor arról is, hogy a székelyföldi képviselők sulya mennyire apad és mily dekadenciában van, és abban igazsága is van, mert nemcsak állította, hanem beszédjében mindjárt be is bizonyította. Végül Bochkornak úgy beszédjével, mint egészségi állapotával szemben őszinte részvétét fejezi ki.

Felszólalt még személyes kérdésben Györffy Gyula és Bochkor Károly s ezzel az általános vita berekesztetett.

*

Csütörtökön élénk vitát idézett elő a törvényjavaslat részletes tárgyalása.

A czim után elfogadta a ház Lázár Ádámnak egy indítványát az iránt, hogy a törvényjavaslat a részletes tárgyalás befejezése után új beosztást és új szakasz-számozást nyerjen.

Az első szakasznál Veszter Imre felszólalásának nyomán támadt élénk vita.

Ugyancsak élénk vita volt a 2-ik §-nál is, melynél először Dobránszky Péter szólalt fel. Nézetét erősen pártolta Herman Ottó, míg Hegedűs Sándor, Szapáry gr. miniszter és Wieland Arthur ellene szólaltak fel. Végre is a 2-ik §-t változatlanul fogadta el a ház többsége.

Legérdekesebb mozzanata volt a tárgyalásnak a 6-ik §-nál, melyhez Ugron Gábor egy új 4-ik pont beszövegezéséért adott be módosítványt. A 6-ik §. tudvalevőleg a törvényjavaslat legvitálisabb intézkedéseit foglalja magában. Ez adott okot az általános felszólalásokra. Ugron módosítványa így hangzik:

„A Székelyföld azon vidékein, a melyeken az eddigi gyakorlat tanúsítása szerint a marha téli tartása csak pálinkafőzés által biztosítható, kivételképp megengedtetik, hogy pálinkát lisztartalmú anyagokból is kisebb üstökben, melyek 56-6 liternél nem nagyobbak, a pénzügyminiszter által megszabott feltételek mellett főzhessenek, ha minden egyes egy 56-6 literes üst után két frtot évi adóátalány fejében fizet.“

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter hosszasan szólott ellene s azon ígéretet tette, hogy a törvény végrehajtásánál majd figyelemmel lesz az érdekelte vidékekre.

Ugron Gábor indítványát 76 szótöbbséggel elvetették.

Tárgyaltattak még a 7—10. §§., melyek eredeti szövegezésükben elfogadattak. A 8. és 9. §§-hoz Ugron Ákos adott be módosítványokat, de a többség ezeket mellőzte.

A pénteki ülésen váratlan gyorsasággal tárgyaltattak le a hátralévő §-ok.

A 11-ik szakaszhoz Lázár Ádám és Herman Ottó módosításokat nyújtottak be, melyeket azonban a többség mellőzött. A 36-ik §-nál Hegedűs Sándor adott be módosítványt, melyet a ház el is fogadott. Ezzel a javaslat tárgyalása véget ért.

Háromszékmegye közigazgatási bizottságának gyűlése.

(Vége.)

Ezt követőleg terjeszti be az árvaszéki elnök febr. havi kimutatását. Jan. hó végén az árvák létszáma volt 8926 személy, febr. hóban gyámság alá jött 22, összesen tehát 8948 személy. Ebből gyámság alól felszabadult 54 személy, tehát maradt febr. hó végén 8894.

Gondnokság alatt volt január hó végén 446 személy, februárban hozzájött 5, összesen 451 személy, kik közül fel nem szabadult senki. Az összesített gyámpénztárnak jan. végén készpénze volt 15,414 frt 61 kr, februárban bevetetett 4957 frt 4 kr, tehát összesen 20,371 frt 65 kr. Ebből kiadatott 10,810 frt 35 kr, (melyben szerepel 6690 frt kölcsön) marad tehát márczius hóra 3361 frt 80 kr. Beérkezett febr. hóban 687 ügydarab, jan. átjött 891, elintéztetett 551, elintézetlen maradt 1021 ügydarab.

A kir. építészeti hivatal főnöke betérjeszti havi jelentését, melyben jelenti, hogy e hóra nézve jelenteni valója nincs.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a tanítók nyugdíjba lépésének jogosultságát elbíráló bizottság febr. 11-én tartott ülést, melyben Barabás Elek volt bacznói tanító, Benke József bodolai és Perdi Mihály szöröcsi v. közs. tanító nyugdíjba lépésének jogosultságát kimondotta. A baróthi felső népiskolánál a torna, ének, rajz és szépirás tanítói állomása üresedésben lévén, pályázatot hirdetett. A közoktatási miniszter a s.-szentgyörgyi polg. fiúiskola lakatos tanmühelyének 628 frt értékű eszközök megküldése iránt rendelkezett. A helyi polg. fiúiskolában a franczia nyelvet Ehrenkranz S. rendk. tantárgy gyanánt tanítja, melyért a miniszter tiszteletdíjat utalványozott.

A kir. adófelügyelő jelenti, hogy febr. hóban egyenes adó befolyt 45,610 frt 46¹/₂ kr, tehát 4100 frt 25 krral több, mint tavaly; hadmentességi díjban 499 frt 56 kr,

tehát 2536 frt 25 krral kevesebb, mint a lefolyt évben. Az adókiivetési munkálatok folyamatban vannak.

A kir. ügyész jelentését következőkben terjeszti elő: Letartóztatva volt febr. hóban 136 egyén, ezek között 116 férfi, 20 nő. Ezek közül vizsgálati fogoly volt 46, elítélt 90. Ezekből esik a törvényszéki fogházra 83. Ezek következőleg voltak elhelyezve: a s.-szentgyörgyi járásbíróház fogházában 24, a kovásznaiban 18, a n.-ajtaiban 11, kik közül a hó végén fogságban maradt 81 egyén.

A letartóztatottak között volt 11 gyilkosság, 3 gyújtogatás, 1 rablás büntette miatt. Rabtartási költség fejében kiadatott 234 frt 12 kr, bevételt 132 frt 78 $\frac{1}{2}$ kr. A közbiztonság javulást nem mutat, sőt ellenkezőleg visszaesést, mtután e hó folyamán beérkezett 61 bűnvádi jelentésből 2 gyilkosság, 1 rablás és 12 gyújtogatás fordult elő.

A megyei főorvos jelentéséből kiveszszük, hogy a közegészségi állapot február hóban kielégítő volt. Ragályos betegség csak szórványosan fordult elő. — A Ferencz József-kórházban ápolatott februárban 40 férfi s 16 nő; ezek közül felgyógyult 18 férfi, 3 nő; javult 3 nő, a kórházban maradt 21 férfi s 10 nő.

Az erdőfelügyelő betérjeszti a közg. erdészeti bizottságnak 1883. évi szeptember, október, november, december és folyó évi január havi működéséről szóló jelentését.

A havi jelentések után különféle apróbb ügyek következtek, melyeket a bizottság gyorsan s sematikusan tárgyalta le.

Hosszabb időt vett igénybe a k.-vásárhelyi polgármester ellen folyamatba tett fegyelmi ügy. Az alispán már a január havi közigazg. bizottsági gyűlésen tett erről szóbeli jelentést, melyet most írásban is betérjeszt. E szerint a fegyelmi eljárás nem foganatosítható, mert K.-Vásárhelyen olyanok a viszonyok, hogy azok gyökeres megváltoztatása szükséges s kéri is addig a fegyelmi ügyet felfüggeszteni s az adófelügyelőséget utasítani, hogy egyik tisztviselőjét küldje ki oda s a kapcsolatosan érdekelte falvakba az adóügy rendezése végett.

Ez ellen első sorban felszólal a kir. adófelügyelő s hosszabb indoklás után kéri a k.-vásárhelyi polgármesterre a törvényes felelősséget alkalmazni, annál is inkább, miután a febr. havi adók is ép oly rendetlenül folytak be, az adóhátrálékok pedig oly nagyok, hogy ő ezért tovább felelősséget nem vállalhat.

Itt vette kezdetét azután a vita.

Apor Gábor br. alispán megdöbbenő, szomorú képét nyújtotta a k.-vásárhelyi viszonyoknak, a derék alispán ezzel kapcsolatban oly enuncziációt tett, melyek nagy fontosságuk a megye közönségére nézve.

„Minket nem direkt, hanem az indirekt adók ölnék meg, — ugymond — mert lépten-nyomon bélyegilleték s ismét bélyegilleték. Az adó jogtalanul s törvénytelenül vettetik ki s ha ez ellen a felek jogorvoslást keresnek, nagyobb költségükbe kerül ez, mint a mennyi az egész állítólagos hátrálék.” Az alispán fellépése a bizottság tagjai között nagy tetszést aratott, — csatlakozott is hozzá azonnal Molnár Józsiás s Sz. Nagy Károly, kik szintén élesen keltek ki ezen kóros állapotok ellen.

Az elnöklő főispán pártolta az adófelügyelő javaslatát, mert a polgármester nagy mulasztást követett el azzal, hogy a községeket s feleket a jogtalanul kivetett adókra nem figyelmeztette.

Hosszabb vita után a gyűlés Nemes János gróf közvetítő indítványa értelmében kimondja a kézdivásárhelyi polgármesterre a törvényes felelősséget olyképen, hogy az esetben, ha ez a hátrálékos adókat április 1-éig be nem szedeti, a jogtalanul megadózott felekkel pedig jegyzőkönyvet fel nem vesz és azt nevezett időig be nem küldi, akkor április 1-én állami végrehajtó fog kiszállani. — Ugyanekkor Kókösy Endre indítványára utasítatik a megye alispánja, miszerint hívja fel az összes érdekelt községeket, hogy április 1-ig felelősség terhe mellett mutassák ki, mily czímen s mily

parcellák után követelik ők Kézdi-Vásárhely városától a kérdéses adóhátrálékot. Ezzel azután a gyűlés véget ért.

Ugron Ákos beszéde

a képviselőház márcz. 5-ki ülésén a szeszadó és a kisüstők dolgában.

T. ház! Alig hangzottak el e képviselőház falai között az egyenes adók felemeléséről szóló vitatkozás alkalmával elmondott beszédek, már is újabban egy adófelemelés előtt állunk. És ime, azt mondja a t. előadó Hegedüs Sándor ur, hogy kénytelenek vagyunk a közvetett adók felemeléséhez folyamodni, mert ez országban az egyenes adók oly magasak, hogy a külföldön sehol sem oly magasak. És mit látunk, t. ház?

A t. előadó ur, mikor az egyenes adók felemeléséről van szó, akkor azt mondja, hogy a közvetett adókat nem lehet emelni, mert azok eléggé vannak fokozva, és mikor a közvetett adók emeléséről van szó, akkor azt mondja, hogy az egyenes adók oly magasak, mint sehol a külföldön. A fogyasztási és közvetett adókból folyó jövedelem leghívebben tükrözi fogyasztási és adózási képességünket. És mit látunk? hogy dacára ezen állításnak, már nálunk a fogyasztási és közvetett adók, különösen a szeszadó, hanyatlásban vannak, úgy, hogy ha az 1881-ki bevételt összehasonlítjuk az 1882-ki bevétellel, határozott visszaesést tapasztalunk 323.000 frttal. És midőn már fogyasztási adóinkban visszaesést látunk, tehát már népünk adózási képessége e téren is lehetőségig igénybe van véve, akkor újabban előállnak a közvetett adó fokozásával és előáll egy oly kormány, a melynek feje 1868-ban, azonkívül, hogy azt mondta, miszerint a szeszfőzésnek minél szélesebb körben való kifejtését akarja és kívánja, hogy a szeszfőzés haszonnal üzessék és gazdasági czéllokkal összekapcsolassák, azt mondta, hogy a jelenleginél még kisebb adót lehetne behozni, hogy ezáltal a kincstár sem veszítene; pedig akkor a szeszmérő fokozatát vetett adó 6 kr volt, most fokozat szerint 11 kr; sőt tovább ment és azt mondta, hogy küldjünk ki egy enquettét, a mely vizsgálja meg a dolgot, hogy nem lehetne-e a szeszfőzés felvirágzását a termelési adó leszállításával a kincstár jövedelmének csökkentése nélkül eszközölni? Ime, ezt mondta 1868-ban a mostani t. miniszterelnök ur, és mint előbb mondtam, akkor az adó fokozatát szerint 6 kr volt és most 11 kr, már is új felemelési javaslattal állnak elő.

De, t. ház, oka azon sanyaru állapotnak különösen a vám- és kereskedelmi szerződés, melynél fogva kénytelenek vagyunk közvetett és fogyasztási adóinkat egy közös kulcs, közös törvények és rendeletek szerint megállapítani; és a meddig a közös vám- és kereskedelmi szerződés fennáll, e téren a békákat és így le nem dobhatjuk. (Helyeslés a szélsőbal felől.)

Nem reformkérdés ez a kormánytól, hanem adófelemelési kérdés, mert midőn a t. kormány évenként 7 millió száz és egy-néhány ezer frtot vesz be, és most már 3 millió ötszáz egy-néhány ezer frttal emeli az adót, ez sokkal több, mint 50 százalékos adóemelés.

T. ház! A fennállott átalányozási rendszer határozottan a nagy szeszgyárosok előnyére volt, úgy, hogy azok alig fizettek fokozat 4—5 krt, naponként 3—4-szer is erjesztettek, míg a kisebb gyárosok 11 krt tartoztak fizetni, alig tudtak többször erjeszteni. Belátta az a visszás állapotot az 1878-diki törvényhozás, midőn a XXIV. t.-czikkben ezen változtatni akarván, 35 hektoliterig 20 százalékos kedvezményt adott, 45-ig pedig 10 százalékos. De ez kisebb szeszgyárosoknak és a mezőgazdaságiaknak igen kevés volt, mert nem tekintve, hogy az előbbi években több, mint 3 ezerrel kevesebdek, a miniszter ur beismerése szerint, még az utolsó években is 40 kisebb szeszgyár a főzést beszüntette. Ezen átalányrendszerrel különben a nagy gyárak a restitutio, a visszafizetés által nyertek roppant

sokat, mert a míg ők naponként többször termelés folytán alig fizettek fokozat 4—5 krt, nekik ezen uton 11 kr térítetett meg.

Ezen visszás állapotokon akar a t. pénzügyminiszter ur segíteni a jelen törvényjavaslat által. De hogy áll tényleg a dolog? Ezen terményadó a szeszmérő gépekkel rovatik ki a törvényjavaslat szerint, de ugyanakkor a miniszter ur a nagy gyáraknak engedményeket tesz; 75 fok tartalmat vesz adózási alapul, holott a nagyobb gyárak a technikai és vegyészeti haladás folytán 95 foknál magasabb fokú szeszt képesek termelni. Ha még ehhez hozzá vesszük, hogy ezek szállítás és raktározás czímén még külön 10 százalékos engedményt kapnak, tényleg 30 százalékos kedvezmény adatik nekik. Igaz, hogy ezen nagy gyárak kiviteli kereskedelmét meg nem akadályozhatjuk, sőt fokoznunk kell; de ezek a mezőgazdasági és a kisebb szeszgyáraknál sokkal többször tökével és előhaladottabb eszközökkel dolgozhatnak, az utóbbiak velük a versenyt ki nem állhatják. Mert, t. ház, ezen kis gyárakra, különösen a lisztes anyagok után a szesznyeredék az erjür minden hektoliterje után 6 és fél fokban állapított meg, jól lehet, azelőtt 5 fok volt, sőt az egybehivott enquete határozottan hangsúlyozta, hogy az 6 foknál feljebb nem emelhető. És ime, most a t. előadó ur előáll azzal, hogy a mezőgazdasági szeszgyáraknak milyen kedvezményt nyújt ezen törvény, holott tényleg felemeli 30 százalékkal az adójukat. Ezen adóemelés után, mivel ezen kis gyárak alig existálhatnak, csak a moslék a valósgos nyereség, ezen kisebb szeszgyárak, melyek nem mezőgazdasági szeszgyárak, csak úgy állhatnak meg, ha azon kedvezményben részesülnek, melyben a mezőgazdasági szeszgyárak, vagy adóvisszatérítésben részesülhetnek.

Ezen sanyaru helyzetben vannak különösen azon város szeszgyárjai, melyet szerencsém van képviselni, hol több mint 14 szeszgyár van, és ha ezeknek adója 30 százalékkal emeltetik, szemben a mezőgazdasági és nagy szeszgyárakkal, távol levén a vasutttól és távolról szereztén be a lisztes anyagokat is, tehát fenn nem állhatnak.

Lehetetlen itt a t. előadó ur egy állítására nem reflektálnom, melyet mintegy kedvezményül említ fel. Ő azt mondja beszédében, hogy a 45 hektoliter tartalmu szeszfőzdek napi termelése 3 és fél, 4 és fél hektoliterben állapított meg. Tessék a termelő urakkal beszélni és valamennyien egyhanguan fogják állítani, hogy nem a 45 hektoliteres szeszgyárak, de a 35 hektoliteresek is 4—5 hektoliter, esetleg 6 hektoliter szeszt is termelnek egy nap alatt, tehát e tekintetben is a kisebb szeszgyárosok hátrányban vannak.

Azt mondja a t. előadó ur, hogy több adót kell bevenni a szesztermelésből, az állam különben nem képes szükségleteit fedezni. De a régi rendszer szerint 1863-ban nem több adót vettek-e be, mint jelenleg? Mert akkor sokkal több kis gyár volt, mint jelenleg.

(Vége követ.)

Levelezés.

Csikmegye.

Csik-Szereda, 1884. márcz. 4.

E hó 2-án tartatott meg a városunkban létesítendő kisdudóvá javára a már korábban jelzett jótékonyozású estély. Itt valóban betelt a közmondás: Kis hernyóval fogják a nagy halat. „Szeget szeggel”, Forgó bácsi kétfelvonásos vigjátékát Sprencz Helén, Wellmann Etelka, Czipera Hermin, Sprencz Arthur, Szabó Kálmán és Száva Józsa szép sikerrel adták elő. A karéneket szintén igen kedvesen énekelték 4 hangon. Harmadik darab volt Beriotte „Fantasie”-ja előadva hegedün Kutschmann Antal karmester által. A sok dicsőret után többet

vártunk volna egy karmestertől; mert ezuttal csakis egy közönséges hegedűst feleztünk fel benne. A darabban előforduló érzelmváltozatok a crescendo és decrescendo által nem voltak kellőleg festve; stakkatói nagyon halványak voltak; sőt a hatás vesztesére nagyban befolyt azon körülmény is, hogy a hegedűnek semmi kísérete sem volt. Ezután jött egy „magyar szülő” Sprencz Adél és Wellmann Géza által. A táncz mindenkit kielégített volna; de a zene sehogys tudott a tánczosok vezetője lenni, hanem azokat még hátráltatta. Száva Józsa „A szegény tanonc”-ot meglepő bátorsággal és igen kellemes hanghordozással szavalta. Forgó bácsi „Garabonczás növendékek” című 1 felvonásos vigjátékát Czipera Paula, Balás Emma, Sprencz Hugó és Hutter Aranka szintén sikerülten adták elő. A műsorozat VII. pontja meglepetéseket ígért, miben majdnem mindenkit részlettettek is. A mint a sorsjegyeket árusítani kezdték, kitünt, hogy $\frac{1}{4}$ része üres papiros, mivel semmit sem lehet nyerni, csupán az elvettve kapott egy-egy számozott sorsjeggyel. Ez sok embert igen érzékenyen lepett meg; mert nem gondolták meg az illetők, hogy ez is a jótékony czél érdekében történik.

Következett, nem ugyan, mint jelezve volt, a tombola, hanem a sorsjegyeken levő számoknak megfelelő számú nyeremény tárgyak kiosztása. Ennek lejártaival Sprencz György a „Törpe” meleg szavakban mondott a közönségnek köszönetet s a kilátásba helyezett ezutáni előadásokra is kikérte a pártolást. Végül egy „előkép” volt a gyermekeseregéből alkotva, melynek lejártaival tánczba habarodott a jókedvű fiatalság.

Az estélyen válogatott és szép számú közönség volt jelen; csakis azon botránkozottam meg, hogy bárha a csikszeredai polgárok apró gyermekeiknek érdekében történik az egész, roppant kevesen vettek az estélyen részt. Már pedig ez igen hideg közönyösség.

Az összes bevétel 300 frt körül jár, mit csakis ily apró hernyókkal lehetett behorgolni.

Az estély sikere s a szép jövedelem kétségkívül Biró Ferenczné, Czipera Józsefné, Sprencz Györgyné, Kelemen Ilona, Miklós Kata, Czipera József és Sprencz György rendezők érdeme, kik egyenként, mint együttesen fáradhatlan kitartással és teljes odaadással fáradoztak a szent czél érdekében. Övék a dicsőség és érdem, miénk pedig az öröm, hogy bennök a tanügynek ily nemes pártfogóit láthatjuk. Egész örömmel nézünk a folytatás elébe.

Csik-Szentmiklós, 1884. febr. 25.*)

A „Szekelyföld” 15. számában a csikszentmiklósi újonan épült köiskola felszentelése alkalmából február 23-ra hirdetett jótékonyozású tánczestély ha nem is épen fényesen, de elég tisztességesen sikerült, a mit különösen a csikszépvízi iparos-osztálynak köszönhetünk. Jövedelmünk ugyan nem valami nagy, de tekintve, hogy a nagy közönség erszenye hányféle titulus alatt vétetik igénybe, ezért is köszönetet kell szavaznunk azon nemeskeblű tanügybarátoknak, kik megjelenésük és nagylelkű felülfizetéseik által lehetőségessé tették, hogy néhány szegénysorsú iskolás gyermeknek némi segély nyújthatassék. Nevezetesen felülfizettek: Dziatkievics János 4 frt, N. N. 50 kr, Császár Nándor 40 kr, Lener Márton 40 kr, Buzás János 40 kr, Barta Gergely 50 kr, Tamás János 50 kr, Kovács Mózes 20 kr, Agoston József 40 kr, Berecz Antal 40 kr, Csató Ferencz 50 kr, Barta Ignác 20 kr, Barta József 50 kr, Péli Gábor 50 kr, Miklósi Dénes 50 kr, Csizsér Péter 40 kr, Petres Ferencz 40 kr, Száva Kristóf 40 kr, Gál József 1 frt, Koncz József 40 kr, Scharp Henrik 40 kr, Mihály Ferencz 40 kr, Ruzs János 40 kr, Bartis Lajos 40 kr, Dobos Dénes 40 kr, László Sámuel 50 kr, Bara János 1 frt, Dájbukát Antal 40 kr, Dájbukát Za-

*) Tárgyalmaz miatt késett.

kariás 40 kr, Dobál Geigely 40 kr, Bíró Pál 50 kr, Gergely György gör. kath. lel-kész 1 frt, Szöllősi Ignác 50 kr, kiknek midőn szíves jószágukért köszönetet mon-dunk, kívánjuk, hogy a kisdetek barátja jószágukat sokszorosan pótolja vissza gazdag tárházából.

Az iskola felszentelése másnap febr. 24-én a szent mise-áldozat után történt a helybeli plebános főt. Bálinth Lázár plebá-nos ur által nagyszámu közönség jelenlété-ben, mely alkalommal fenn nevezett ple-bános ur lelkes beszédet tartott a jelen-lévőkhez.

A községi képviseleti gyűlés Bálinth Lázár plebánosnak az új iskola építése kö-rül kifejtett buzgalma, sőt több oldalú ál-dozatairól köszönetet és elismerést szava-zott. Adja Isten, hogy a nemes pap még számtalan jótéteményekkel halmozza el községét és hiveit!

Egy jelenvolt.

Háromszékmegye.

Kovácsna, 1884. márczius 4.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses lapja 16. számában jelzett fil-lérestély márczius 1-ső napján megtörtén-vén, miután az lehető legfényesebben sike-rült, becses engedelmevel referálok róla kellő részletességgel. Azt a közmondást tartjuk szem előtt: „Jóbból is megárt a sok.“ Ezért rendez a fiatalság Kovásznán csak egy bált: a kaszinó-báliját, mert az egy év-ben csak egyszer esik meg, más számbave-hető bál rendezése pedig az intelligens fiatalság nem bocsátkozik s ez nézetem sze-rint nagyon is helyes felfogás. Egy hosz-szu farsangon, tekintve azon körülményt, K.-Vásárhely- és S.-Szentgyörgyön min-den héten bál van, annyira kimerül a kö-zönség, hogy már nálunk egy második bál sikere nagyon is kétes lenne. Tapasztaltuk ezt az idei dalárda-bálban is, daczára a he-ves korteskedésnek, hirlapi reklámoknak, az egész bál egyszerű polgári bálnak minő-síthető s persze mint ilyen kellően sikerült-nek mondható, de a kaszinó báljával egy kategóriába nem is helyezhető. Azonban minket se a golya költött; ha nem lehet csi-nálni fényes bált, csinálunk egy-egy fillér-estélyt, mint a milyen a fent jelzett vala, ezekben aztán fesztelen s dícsően mulatunk egyet-egyet. De ilyen fillérestély is csak egy kettő ha van. Daczára a kellemetlen időjárásnak s azon körülménynek hogy egy pár, közügyekért lelkesedni tudó s egyálta-lán szerepelni akaró hajlott kora urfi ver-buált ezen fillérestély ellen, oly fényesen sikerült, hogy egy kis bálnak is beillett volna, elegáns közönséggel. Már esti 1¹/₉ óra után oly sok csinos, szebbnél szebb ró-zás arczu s vigkedélyű fiatal asszony s kis-asszony volt, hogy muzsika nélkül is tánczra állt az ember lába. Zene gyenge volt, össze-vissza 4 szál cigány, de az is megfelelt a czélnek, úgy rájártuk, akár mintha Rácz Pali huzta volna. K.-Vásárhelyről s a vidék minden részéből összesereglett intelligens fiatalság széles kedvvel tánczolt egész reg-geli 4 óráig. Nem tehetem, hogy a pro-grammról is meg ne emlékezzem. Rövid volt, de csinos.

Hallottunk egy igen jó ének-duettet Nagy Imre és Danos Lajos uraktól, egy pompás szavalelet Cseh Lajos urtól. Cseh Lajos ur mindig jó költeményt választ s jól is szavalja, ezennel kinevezzük udvari szavalónak. Borcsa Miklós ur egy néhány jó régi népdalt énekelt nagy hatással, éne-két zajos taps követte, megújrázták s meg-éljenezték, általában köztetszésben része-sült. A program utolsó pontja egy népdal-egyveleg volt, játszották Finta Géza, Póka Dezső és Vajna Lajos urak zenekísérettel. Nem cigányosan, de tiszta magyar stylben oly érzéssel játszottak, hogy a közönség zajos tapsviharban volt kénytelen kitörni, szintén többszörös kihívásban részesültek. A négyeseket 22—24 pár tánczolta. Mennyi-ben figyelmemet ki nem kerülte, következő kedves mamákat és bájos fiatal lányokat je-gyeztem meg. Bodor Zsigmondné, Binder Adolfné, özv. Bogdáné, Butyka Lajosné,

Dobay Jánosné, Dobay Lajosné, Deák Do-mokosné, Deák Sámuelné, Deák Albertné, Finta Jánosné, Gál Domokosné, Horváth Ignácné, Havadtői Gerőné, Jancsó György-né, Szabó Józsefné, Szőrcsei Gáborné, Veln-reiter Jánosné. Bodor Irén, és Irma, Bodor Ilka, Butyka Mariska és Róza, Deák Ka-ticza, Deák Klára, Horváth Mari, Jancsó Anna, Jancsó Mari, Izay Anna, Török Margit.

Az estély összes bevétele 35 frt 80 kr, kiadás 11 frt 78 kr, e szerint a kaszinó-nak tiszta jövedelem marad 24 frt 2 kr.

Felülfizettek: Bodor Zsigmondné 5 frt 10 kr, Horváth Ignác 4 frt 10 kr, Bo-dor Zsigmond 70 kr, Pásztoqi Tibor 20 kr, Nagy Dénes 70 kr, Borcsa Miklós 10 kr, Csizsár Pál 10 kr, Keresztes Ede 70 kr, Gyárfás Gábor 20 kr, Beczási Kristóf 10 kr. Fogadják a szíves felülfizetők a kaszinó nevében legmelegebb köszönetemet. Ezen estély érdeme Bodor Zsigmondné, ő nagy-sága mint háziasszony, Horváth Mari és Török Margit mint háziasszonyoknak tulajdo-nítható. Ily ügyes dolgot csakis ily kedves rendezőségűtől várhattunk. Le vagyunk kö-telveze.

a².

Apróságok.

— **Képviselőválasztási mozgalmak.** A k.-vásárhelyi szabadelvű-párt f. hó 9-én ér-tekezetet tartott, melyen a végrehajtó bi-zottság elnökéül Székely János ev. ref. pap lett megválasztva. Ugy szintén egy 8 tagu intéző bizottság is választatott a párt szer-vezése körüli teendők elintézése végett. A k.-vásárhelyi függetlenségi párt is gyűlést tartott f. hó 10-én, melyen a márcz. 15-ki ünnepély programja lett megállapítva. Ugron Ákos országgyűlési képviselő ünne-pies fogadtatásával, a diszvacsora rendezé-sével Jancsó Géza és Kovács János bizat-tak meg.

— **Háromszékmegye főispánja** Potsa József egy nagy fontosságu vállalat létesí-tésén, egy műmalomnak részvénytársulat utján leendő felállításán fáradozik. Az erre vonatkozó felhívás lapunknak megküldet-vén, azt a gazdaközönség tájékozása vé-gett közöljük. A felhívás következő: »A háromszéki gazdák folyó hó 9-én tartott értekezletea gazdaság emelése érdekében egy műmalom részvénytársulat utján kívánván berendezni, felkért uraságotat e czélból márczius hó 16-án a megyeházánál tartan-dó alakuló gyűlésre meghívni. Kelt S.-Szentgyörgyön, 1884. márczius hó 10-én. Potsa József.« Mi részünkről, midőn me-legen üdvözljük a főispán ur nemes törek-véseit, sikert kívánunk a szép eszméhez.

— **A kézdívasárhelyi jótékony nőegylet** folyó hó 11-én fillérestélyt rendezett, mely-ben csekély számu, de diszes közönség vett részt. A programot Dr. Cseh Károly ur fel-olvasása nyitotta meg, alaposan, tudomá-nyosan értekezőn a hálószoza kellékeiről. A közönség osztatlan figyelemmel hallgatá végig az érdekes felolvasást. Málnási Albina k. a. szép, érzéseteljes hangon szavalt, s teljesen kiérdemelte a sok tapsot. Végül Barcsa Miklós, fillérestélyeink kedvenc dalnoka énekelt egy néhány pompás nép-dalt s most is mint mindig sok tapsot ara-tott. A program lejárta után egy éjjelig tartó vidám, kedélyes táncmulatság kezdő-dött s aztán a közönség az első fillérestély eredményével teljesen megelégedve távo-zott. O.

— **Czirák János gróf** elhunyt felett Csik-Somlyón f. hó 6-án tartatott meg az engesztelő áldozat. Az isteni szolgálatot La-katos Kornél zárdafőnök végezte, diszes ornatásban s teljes segédlettel.

— **„Becsület és szépelgést tanító és ta-nuló egyesület“** et alakított a csikszeredai intelligens fiatalság. A czimból ítélve, nem tudjuk felfogni, hogyan akarnak a társada-lom egyedeitől valamit tanulni azok, kik az egész társadalmat oktatni szándékoznak. Különbö hajlandók vagyunk elhiinni, hogy az egész nem egyéb, mint — occasio bi-bendi.

— **Mózes Károly** igazgatása alatti erő-művészeti társulat jelenleg K.-Vásárhelytt működik. A társulat produktói, különösen a hangutánzási előadás és a tornászati mu-tatványok, csinosak és meglepők s érdeme-sek a megtekintésre. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Lőcsei Zsigmond** kovásznai birtokos-nak Inceze János és Lengyen Zsuzsa nevű cselédei egymás iránt forró szerelmet táp-láltak. A legény gazdjára ismeretlen okok miatt régóta boszút forralt s kísérletet tett azistálló felgyújtására, azonban a terv nem sikerült. Miután Lőcsei alapos gyanu foly-tán Inceze János kocsisát elpanaszolta, az lezáratott a helyi kir. járásbírósnál. Terv-szerű összeegyezős folytán a szolgáló Len-gyen Zsuzsanna f. hó 8-án estéli 10 óra táj-ban, elhárítandó a bezárt kedveséről a gya-nut, az istállót felgyújtotta. Szerencsére esendes idő járt, különben borzasztó tűz lett volna. A nagy vízi-puskát közbe-jött akadályok miatt nem lehetett használni. Lengyen Zsuzsa másnap bevallotta bűnüket s most mindketten sötétben vannak.

— **A kézdívasárhelyi** „Kisegítő pénztár-egylet mint szövetség“ 17-ik évi rendes közgyűlése folyó hó 16-án délután 2 óraker fog a városház nagytermében megtartatni.

— **Földrengés.** Szombaton éjjel 1 óra tájban földrengés észleltetett, mely mint-egy 2 másodpercig tartó rázkodásban je-lentkezett.

— **Legjobb szivarpapiros.** Czigarettázó előtt ismeretes, hogy a szivarka minősége főleg a hüvelytől szolgáló papirostól függ. Lehet a dohány még olyan finom, a szivar-ka mégsem lesz jó, ha rossz papirost hasz-nálnunk. A cigarettázásnak itt-ott jelent-kező káros hatása is jobbadán a rossz pa-pirosnak következménye. Nagyon bajos azonban a laicusnak a forgalomban levő különféle szivarkapapirosok közül a való-ban jót megválasztani. A bécsi műegyete-men közelebb több ilyen papirgyár készit-ményeit vették vegyelemzés alá s a szak-értők kimondták, hogy a „Dorobantul“ és „Les dernier cartouches“ védjeggyel el-látott papirkák a legjobbak, mert ezek jó-ságban messze túlhaladják még a nagy el-terjedésnek örvendő „Le Houblon“ papir-kákat is.

— **A k.-vásárhelyi takarékpénztár** 1884. januárhavi forgalmi kimutatása. Bevé-tel: Pénzálladék 1884. január 1-én 540 frt 29 kr, betétekből 155 tételre 23839 frt 75 kr, váltó-leszámitolásokból 105747 frt, előlege-zésekből 2120 frt, zálog-kölcsönökből 400 frt, kamatokból 2653 frt 68 kr, illethekekből 890 frt 96 kr, részvény-átíratásért 3 frt, ke-zelési költségből 64 frt 88 kr, visszleszámi-tolásból 26445 frt, jelzálogkölcsönből 11635 frt, ügyézi költség-számlán 11 frt 47 kr, államdíjból 2 frt 87 kr, visszváltó-kamatból 6 frt 40 kr; összesen 174350 frt 30 kr. Ki-adás: Betéti visszafizetések 58 tételre 6201 frt 42 kr, betéti folyó kamatokra 8 frt 48 kr, leszámított váltókra 127026 frt, előle-gésekre 2120 frt, zálogkölcsönre 400 frt, osztalékra 64 frt, tiszti fizetésekre 208 frt 33 kr, kezelési költségre 16 frt 66 kr, vissz-leszámitolásra 12882 frt, jelzálogkölcsön 11655 frt, visszváltó-kamat 456 frt 99 kr, 6% kamat-megtérítésre 24 frt 69 kr, ügyé-szi költség számlára 6 frt 86 kr, posta- és bélyegdíjakra 1 frt 16 kr, többek számlá-ján 1500 frt, 1884. január 31-én pénztár-maradvány 11778 frt 91 kr; összesen 174350 frt 30 kr. Kézdí-Vásárhely, 1884. februárhó 6-án. Bánya Ferencz köny-velő. Benkő Gyula s.-könyvelő.

A k.-vásárhelyi takarékpénztár 1884. évi februárhavi forgalmi kimutatása. Be-vétel: Pénzálladék 11778 frt 01 kr, betétek-ből 106 tételre 12803 frt 86 kr, váltó-leszá-mítolásokból 11300 frt, előleghől 30 frt, zálogkölcsönökből 116 frt, kamatokból 2546 frt 9 kr, illethekekből 848 frt 99 kr, részvény-átíratási díjból 8 frt, kezelési költségből 70 frt 52 kr, visszleszámitolásból 4600 frt, jelzálogkölcsönökből 11325 frt, ügyézi költ-ség számlán 9 frt 61 kr, államdíjból 1 frt 72 kr, visszváltó-kamatból 1 frt 85 kr; ösz-szesen 157.440 frt 8 kr. Kiadás: Betét-visszafizetés 51 tételre 7897 frt 38 kr, be-téti folyó kamatokra 13 frt 59 kr, leszámí-tolt váltókra 119.627 frt, zálogkölcsönre 116 frt, tiszti fizetésekre 225 frt, kezelési költ-ségre 84 frt 76 kr, visszleszámitolásra 10900 frt, jelzálogkölcsönökre 11570 frt, visszváltó-kamatokra 197 frt 75 kr, 6% kamat-meg-térítésre 6 frt 84 kr, ügyézi költség számlán 3 frt 25 kr, többek számláján 5000 frt, adóra 363 frt, posta- és bélyegdíjakra 32

frt 7 kr, 1884. febr. 29-én pénztármarad-vány 1413 frt 44 kr; összesen 157.440 frt 8 kr. Kézdí-Vásárhelytt, 1884. márcziushó 3-án. Bánya Ferencz, könyvelő. Benkő Gyula s.-könyvelő.

— **A csikszeredai takarékpénztár-rész-vénytársaság** 1884. februárhavi forgalmi ki-mutatása. Bevé-tel: Pénztári maradvány 1884. január 31-én 4278 frt 18 kr, betétből (42 tétel után) 4917 frt 47 kr, betevő-könyv-ből 2 frt 10 kr, váltóból 14414 frt, kötvény-ből 7581 frt 50 kr, kamatból 754 frt 80 kr, illethekekből 377 frt 40 kr, késed. kamatból 6 frt 95 kr, részvény-átírásból 28 frt, bélyeg-illetekből 7 frt 24 kr, visszleszámitolásból 7265 frt, külföldiéből 52 frt 60 kr; ösz-sezen 39685 frt 21 kr. Kiadás: betétre (7 tétel után) 1068 frt 33 kr, betét kamatra 1 frt 30 kr, váltóra 19378 frt 50 kr, kötvényre 8964 frt 50 kr, osztalékra 1416 frt, tiszti fizetésekre 113 frt, visszleszámitolásra 8350 frt 40 kr, tiszteletdíjakra 276 frt 12, üzleti költségre 44 frt 31 kr, bélyegilletékre 49 frt 16 kr, heti biztosok díjaira 52 frt, visszafize-tett kamatra 7 frt 20 kr, pénztári marad-vány 1884. febr. 29-én 4314 frt 39 kr; ösz-szesen 39685 frt 21 kr. Csik-Szeredán, 1884. februárhó 29-én. Pototzky Kristóf, igazgató. Sprencz György, könyvelő.

— **A „Kiállítási Lapok“** 6-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Még egyszer a collectiv kiállítások és pavillonok. — Az 1835. évi orsz. kiállítás nemzetközi szakbizottságának működése. — Bejelenté-sek a budapesti helyi bizottságnál (1-ső ki-mutatás). — Bejelentések a kolozsvári helyi bizottságnál. — Ipartörvény. A qualificatio elvének elfogadása a kormány-elnök által. Az iparosok egyértelműségének eredményei. Az országos iparegyesület. A budapesti kereskedelmi és iparkamara. A sajtó. A febr. 17-ki iparos-értekezlet. — Kiállítási krónika: Rudolf trónörökös védnöksége. Orsz. ötvösműkiállítás. Kül-földi kiállítások. Kisipari motorok és munka-gépek kiállítása Bécsben 1884. — Hirdeté-sek. — Kép: Az 1885. orsz. kiállítás igaz-gatósági épületének főhomlokzata. — Mel-léklet (a vidéki t. előfizetők számára): Az orsz. iparegyesület munkálata az ipartör-vényjavaslat tárgyában.

— **Népdalaink legnagyobb gyűjteményé-ből,** a „Magyar Dal-Album“-ból ez év fo-lyamán jelenik meg az V. kötet, 801—1000 számú dallamokkal, és pedig 10 havi füzet-ben, füzetenkint 20, tehát 10 füzetben ösz-szesen 200 dallammal zongorára alkalmaz-va. A most megjelent márcziusi füzet tar-talma következő: 1. Csak azt mondják: ne tartsak szeretőt. 2. Csak azt mondom én. 3. Csiki tarka tarisznya. 4. Csip a csalán az útfélen. 5. Darufalva gyászban van. 6. Déri Kató a legszebb lány. 7. Drótos legény voltam én. 8. Egervárban do-do-dobolnak. 9. Eleget könyörgék apámnak s anyámnak. 10. El kell menni, el kell menni messzire. 11. Elmegyek én, elmegyek én Gyöngyösre. 12. Elment, elment piros édes alma. 13. Elmen-tem én a csárdába. 14. Elpusztult a Tisza hídja. 15. Elvitte a víz az egri hegyet. 16. Ennek az embernek jó kocsija van. 17. Es-teladik . . . szól a falu harangja. 18. Édes anyám, adja ki a jussomat. 19. Én Istenem, be szép élet. 20. Én is voltam valaha. — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmen-tes szétküldéssel: 10 füzetre 1 frt 80 kr, 5 füzetre 90 kr, egyes füzet ára 25 kr. Előfi-zetések postautalványon a „Magyar Dal-Al-bum“ kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

— **Lapunk** mai számához mellékelve veszik olvasóink Tauffer Ferencz magár-jegyzékét. Ajánljuk a t. közönség figye-lmébe.

— **Egy 2—4 gymn. vagy felsőnépiskolai osztályt végzett fiu** Kézdí-Vásárhelytt — ugy szintén Csik-Szeredában is — Szabó Albert könyvnyomdájában tanuló nak felvétetik.

Szerkesztői izenetek.

Vándornak. Versei izetlen, beteges izadma-nyok, melyek nem érdemlik meg a nyomdáfes-tét. Ille helyre juttattuk őket.

K. K. Gy.-sz.-Miklós. Szíves ajánlatát köszö-nöm. A küldemények jöni fognak.

Z. J. Cs.-sz.-Márton. Jöni fog; máskor is szívesen látjuk.

K. J. Kisasszonynak. Kedves üdvözléteért fogadják köszönetem. Minden törekvésem az leendő, hogy hölgyeinket megnyerjem s ha ezt elértem: lapunk jövőjét is teljesen biztosítja látom.

P. Gy. Maros-Vásárhely. Üdvözléteid köszö-nöm. Nemes elhatározás és szándék vezetett eddig s az fog ezután is vezetni lenni. Mutatvány iránt intézkedtem. Szívesen látlak B. A.-mal együtt mi-nél gyakrabban.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Alólirott egy 4—6 gymn. oszt.
végzett fiatal embert kedvező fel-
tételek mellett gyakornokul elfo-
gad. Bővebben értekezhetni Csik-
Szeredában

Mendl Lajos
gyógyszerésznél.

Hirdetmény.

Nagy József szeszgyártulaj-
donosnak a kantai utcában fekvő
háza első emeleti részének első ré-
sze, mely áll 4 szobából, 1 kony-
hából, udvarral és istállóval haszon-
bérbe adandó. 1—4
Értekezhetni tulajdonosnál.

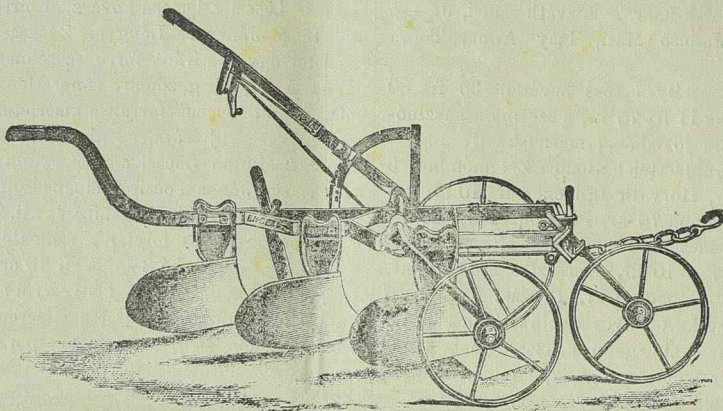
Márkovics János

felhivatik, hogy alattitrat komoly
okokból értesítse hollétéről. Ugy-
szintén felhivatik mindenki, a ki a
nevezettre nézve felvilágosítást
nyújthat, szíveskedjék ezt alattitrat-
tal közölni.

K.-Vásárhelyt, 1884. márcz. 5.

Márkovics Jánosné
3—3 Tóth Veronika.

HOWARD-féle háromvasu ekéket,

melyek valamennyi nyilvános eke- és szántás-versenyen, melyekben
résztvettek, az első díjakkal s legutóbb Lepsényben 1883. szeptem-
ber havában, szemben Clayton és Schuttleworth, Eckert, Sack, Schlick-
Krumpach és több más gyártmány u legújabb hármas ekéivel az
500 frankos állami díjjal mint első díjjal jutalmaztattak,
7—10 a legolcsóbb árak mellett ajánl

NICHOLSON W. FÜLÖP ÉS TÁRSAI

gépgyára, Budapest, gyár-utca 48.

Novák Sándornál Kézdí-Vásárhelyt

az irós-vaj

május végéig bármily nagy mennyiségben

bevásárolhatik.

2—3

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy KÉZDIVÁSÁRHELYI és CSIKSZEREDAI
könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS MENNYISÉGBEN is feltűnő OLCSÓ ÁRON kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüzösöknek
szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztési kimutatás. L. K.
Adóhátraléki kimutatás, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Adósság-levél r. k. egyházhhoz tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, róm. k. népiskolák részére, B. minta.
Anyakönyv, tanköteles növendékek részére. (L. T.)
Állategészségügyi kimutatás.
Árverési feltételek.
Árverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Árverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Árverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Baromvásári jegyzőkönyv.
Békétárgyalási jknyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjegy-megrendelési iv.
Bélyeglelet. (L. H.)
Birtokiv; bel- és küliv. (L. K.)
Bizonyítvány, ujonczozási felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. É.)
Cseled-könyv.
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovagnak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Értesítés a kereszteleési, (születési) házassági és
halálozási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta.
Felszólamlás ujonczozási ügyben.
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hadköteles szökevények lajstroma. (L. I.)
Kipuhatólasi-jegyzőkönyv.
Hagyatéki leltár, kül- és beliv.
Halálozet-felvétel, bíróságok részére.
Halálozet-felvétel, gyámhatóságok részére.
Halálozet-felvétel a brassói kir. illetéktiszabási
hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémi iktató-könyv.
Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémi jelentés, II. minta.
" " orvosi segélyben nem részesi-
tett gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémi jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémi jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémi jelentés ragályos, járványos válható,
vagy járványos betegségben történt haláleset-
ről, VI. minta.

Halottvizsgálati jknyv, VII. minta.
Halottkémi jelentés halottvizsgálati jegyzőkönyvek-
kel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 13. §.
Határszéli igazolványérti utalvány.
Honvéd-változási kimutatás.
Himnológiai bizonyító tábla.
Himnológiai részletes kimutatás.
Hivatalos árverési hirdetmény. Adóüg.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyeglelet.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott vég-
rehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bíraskodáshoz.
Idésvény, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, község részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu-
biam et adestator in Baptisatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio Indu-
biam et adestator in Copulatorum.
Infrascriptus praesentium vigore fidem facio indu-
biam et adestator in Defunctorum.
Ítélet, községi bíraskodáshoz. (L. M.)
Járványbetegségi kimutatás.
Jegyzőkönyv a községben kiadott ló-levelekről.
Jegyzőkönyv a községben kiadott marhalevelekről.
Jegyzőkönyv a község előljárósága által kiállított-
utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvántar-
tásáról.
Jelentés, erdőkíhágásos ügyekhez.
Jelentési levél, utazók számára.
Jelzőlogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti
kérés és felzet.
Kataszteri birtokiv, kül- és beliv.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség
részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad ré-
szére.

Kézbiztosítási iktató-jegyzőkönyv.
Kézbiztosítási törvény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra
és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatlan-
ság czimén leirandó egyenes adóhátralékokról.
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevények-
ről. (L. H.)
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvény, egész és fél iven.
Kötelezvény fél iven.
Kötelezvény, hely. hitv. egyházi pénzalaphoz.
Közmunka-nyilvántartási jknyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolvány. (Könyvecske
Községi sommás marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, kül- és beliv.
Levélboríték „Excellentissimo Illustrissimo ac
Reverendissimo Domino Domino Francisco
Lónhart“ stb. czimirattal ellátva.
Levélboríték „A főtisztelendő róm. kath. esperesi
hivatalnak“ czimirattal ellátva.
Levélboríték „A nagyon tisztelendő lelkészi hivatal-
nak“ czimirattal ellátva.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági ítélet, közs. bir.
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mulasztás-kimutatás, közs. iskolák részére.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §.-hoz.
" " közigazgatáshoz.
Nemleges záloglási és becslési jegyzőkönyv, adó-
ügyben. (L. Z.)
Nyilvántartás, erdőkíhágásos ügyekhez.
Nyugta és ellennyugta, r. kath. egyházmegyéknek
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panaszkönyv, közs. bir.

Panaszkönyv, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénz-napló, erdőkíhágásos ügyekhez.
Pénzüntetések nyilvántartása, erdőkíhágásos
ügyekhez.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községek részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló róm. kath. egyházmegyéknek, bel-
és küliv.
Postakönyv.
Pótadó-főkönyv.
Rovatos kimutatás a róm. kath. egyház adósairól
kül- és beliv.
Sommás makacsági ítélet.
" kereset és felzet.
" váltókereset.
Statistikai kimutatás, róm. kath. elemi iskolákhoz
vagyis: 8-as tábla.
Számbla, utalvány és nyugta, szakértőknek, büntü-
ben.
Szolgálati napló, a kir. csendőrség részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási jegyzőkönyv, békés esetekhez (Közs. bir.)
Törzskönyv-lapja, kül- és beliv.
Tüvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés és felzet.
Utlelevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Utlelevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet
szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkészi hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés és felzet. (L. J.)
Zálogjog törlese iránti kérés és felzet.
Záloglási, becslési és árverési jegyzőkönyv adóüg-
ben, kül- és beliv.
Záloglási és becslési jknyv, adóüg.
Záloglási jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglás-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani töreksem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindennemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármilyen alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos iven, körlevelek, felhívások,
árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindennemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, ujévi és más alkalmi üdvözlések, falhirdetmények, szóval
minden a könyvnyomdászati körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Végül ajánlom írószereimet, levélpapiraimat, levélborítékaimat és tentáimat, Gyöngyösi-féle irkáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron
szolgálatok.

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.